

De minst
bemedlades
skattefråga :
behandlad på
folkmöten i
Stockholm den
20...

Dahlbäck, Sigurd,

54 K Br. 1904

National Library
of Sweden

Polit. ekonom.
Finansier.
(B. 7)
1904

DE MINST BEMEDLADES SKATTEFRÅGA

BEHANDLAD PÅ FOLKMÖTEN I STOCKHOLM
DEN 20 SEPT., 30 OKT. OCH 26 NOV. 1903

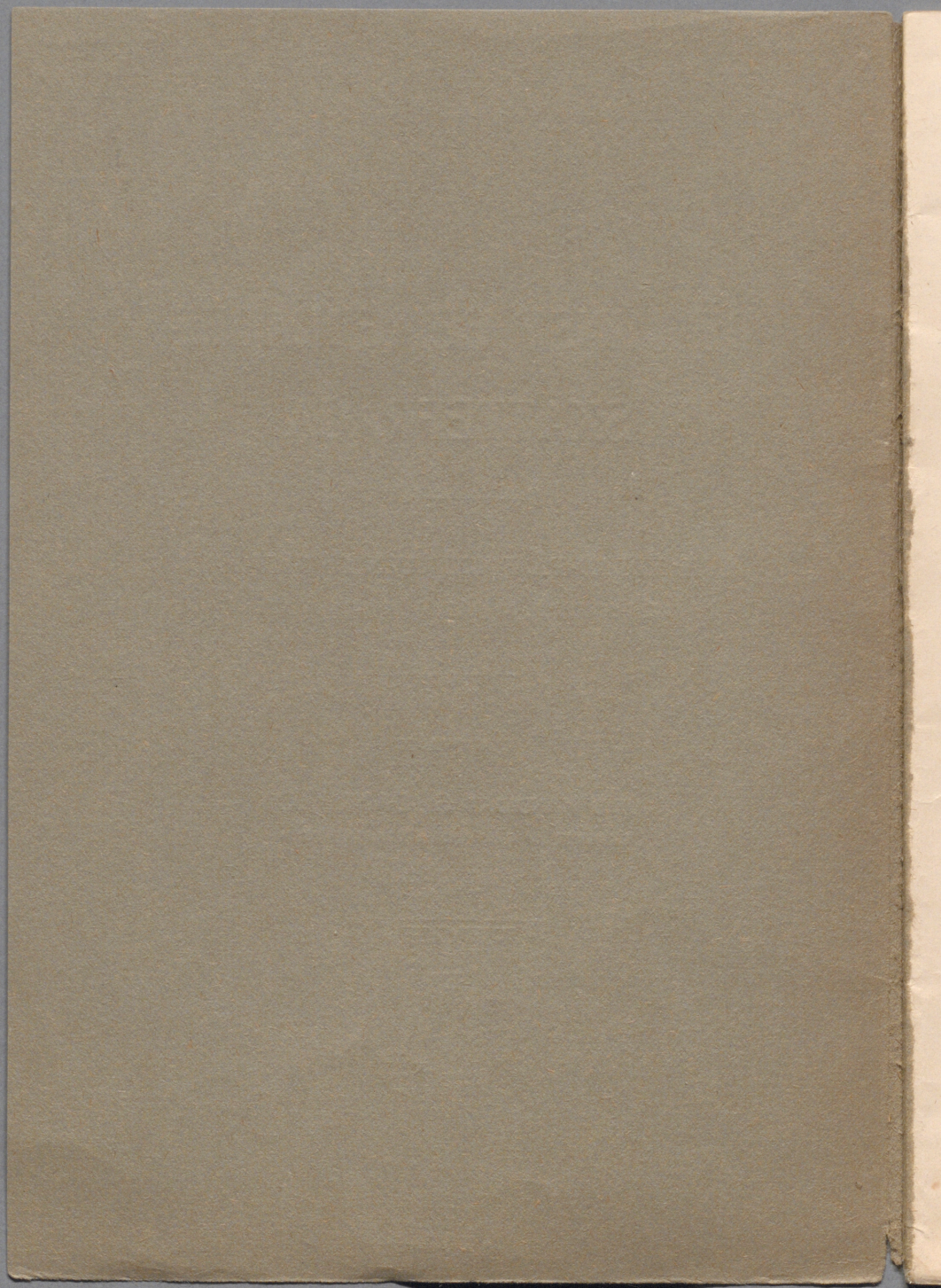

UTGIFVARE

JURIS KANDIDAT S. DAHLBÄCK.
LEDAMOT AF SVERIGES ADVOKATSAMFUND

1904

DE MINST BEMÄDLADES SKATTEFRÅGA

BEHANDLAD PÅ FOLKMÖTEN I STOCKHOLM

DEN 20 SEPT., 30 OKT. OCH 26 NOV. 1903

UTGIFVARE

JURIS KANDIDAT S. DAHLBÄCK

LEDAMOT AF SVERIGES ADVOKATSAMFUND

STOCKHOLM
A.-B. ARBETARNES TRYCKERI, FOLKETS HUS

1904

S. H. J.

Det efterföljande afser att nogare bekantgöra hvarom hittills
afhandlats på Stockholmsmötena i skattefrågan, och att
därigenom särskildt för den del af pressen, som unnar de minst
bemedlade en lindring på detta område, underlätta vare sig ett
förord eller en kritik med bättre uppslag än de redan gifna.
Stockholm den 28 November 1903

Utgifvaren.

Stockholms Arbetarekommuns möte den 30 Oktober 1903 i skattefrågan.

Inledningsföredrag af Juris Kandidat *S. Dahlbäck*
i stenografiskt referat.

I stället för det af Herr August Palm vid den föregående diskussionen i frågan tilltänkta stora massmötet ha vi i dag fått ett kommunmöte med arbetarekommunens 16,000 medlemmar bakom, och fastän det icke är mer än några hundra här, är det ju en tröst att veta, att det är så många flere bakom.

Mötesbeslut 20 Sept.

Förra mötet i denna fråga, som hölls den 20 september 1903, beslöt en resolution, som lyder på följande sätt: »Då våra skatter äro så tryckande och indrifningen af desamma så upprörande, att en snar ändring måste ske om icke dessa olidliga förhållanden i sinom tid skola drifva folket till förtviflan, så uppmanar mötet Stockholms arbetarekommun att fortast möjligt anordna ett stort massmöte, där tillfälle kan lämnas Stockholms arbetare, hvilka varit utsatta för såväl den mest tryckande beskattning som äfven för den mest brutala behandling vid indrifvandet af densamma, att uttala sig om hvilka åtgärder böra vidtagas, för att få en snar ändring i nu rådande upprörande missförhållanden».

Därjämte utsåg mötet Herr August Palm jämte två andra att som möteskommitterade handhafva uppdraget att särskildt underrätta Styrelsen för Stockholms Arbetarekommun om mötets beslut och eventuellt öfverlägga med styrelsen om det åsyftade större mötets anordnande. Därefter har då kommunstyrelsen efter samråd med de kommitterade föranstaltat om ett skisseradt förslag till de ändrade författningsbestämmelser, som kunde föranledas utaf denna frågas upptagande, och det har då, såvidt jag förstått, naturligtvis icke varit kommunstyrelsens mening hvarken att binda sig själf eller anmoda de här närvarande att binda sig till några detaljer uti det sålunda upprättade förslaget, som för öfrigt är uppgjordt af mig. Men det har ansetts, att om och då papperen i denna fråga komme fram till vederbörande ort, t. ex. regeringen, det skulle på visst sätt vara lättare att få något gehör, om man tydligt och klart visade, huru man menade att härvidlag ett bättre förhållande skulle kunna åstadkommas, om man också icke med förslaget afsåg att det i alla detaljer skulle vara det bästa möjliga.

Till det förslag, som är upprättadt, ber jag nu att få ge en motivering, och därvid få taga saken så, att jag under det lilla föredragets gång efter hand berör de nya eller ändrade bestämmelser, genom hvilka man skulle söka uträtta någonting i den riktning, som det förra mötet syntes önska.

Mäster Palm — en gammal praktiker.

Det hör ju då till att nämna, att inledningsföredraget till det förra mötet, som hölls af Herr August Palm och som icke, så vidt Socialdemokratens referat

ger vid handen, mötte några motsägelser, framhöll två hufvudpunkter, hvori en ändring måste önskas och t. o. m. *fordras* i arbetarnes och de minst bemedlades intresse. Det ena af dessa önskemål var, att skattefrihet borde förefinnas för personer, som icke hade högre inkomst än 1,000 kr., och det andra önskemålet som framhölls var, att bohag, hvars värde icke öfversteg 150 kr., skulle vara fritt från utmätning.

Herr Palm talade ju särskildt om skatteindrifning. Jag anmärker i förbigående, att hvad beträffar önskemålet att den fattiges hem skulle vara bättre skyddadt för utmätning, så finnes det i det afseendet ingen anledning att göra någon skillnad på indrifning af skatter och indrifning af andra fordringar. Ty skatterna ha ju på åtskilliga sätt företräd framför andra fordringar, och vill man då ha ett visst mått af utmätningsfrihet då det gäller indrifning af skatter, så bör man väl också fordra samma utmätningsfrihet då fråga är om andra fordringar.

Då man försöker på bästa möjliga vis sätta sig in i denna fråga, dröjer det icke länge förrän man kommer till det resultat, att Herr Palm som gammal praktiker just har träffat de båda riktiga hufvudpunkterna. Det enda som kan sägas mot det af honom framställda förslaget eller hvad man nu må kalla det, skulle väl vara, att han icke med tillräcklig opportunitetshänsyn begränsat sina kraf.

Hvad säga uppbördsmyndigheterna?

Från tjänstemännens, från uppbördsmännens och skatteindrifvarnes ståndpunkt kommer kanske ingen invändning att möta mot det där anspråket på ökad skattefrihet. Det är praktiskt, komma de nog att

mena och säga, först och främst därför att hos dem som äro helt och hållet skattefria, emedan deras inkomst icke uppgår till ett visst belopp, ingen indrifning behöfves, och i och med detsamma förfalla då också från den gruppen anspråken på ändrade bestämmelser i fråga om indrifningssättet.

Men det är nog också en annan sak, som gör att skatteindrifvarne själfva och utmätningsmännen i första rummet, d. v. s. kronofogdarne på landet och merendels stadsfogdarne i städerna, och deras närmaste öfverordnade: länsstyrelserna, magistraterna och i Stockholm Öfverståthållareämbetet — det är, säger jag, en annan sak, som nog också gör, att dessa tjänstemän och myndigheter möjligen komma att understödja en fordran på ökad skattefrihet — de komma naturligtvis alltid att få yttra sig i frågan, då den kommer fram — och det är att ifall skattefriheten ökades till att afse inkomst ända upp till 1,000 kr., dessa myndigheter skulle befrias från en mycket stor del af sina mest besvärliga göromål. Ty inom gruppen af de lägsta inkomsttagarne kommer en mycket stor del af dessa, som man har så svårt att få reda på hvar de bo, och som ständigt flytta, säsongarbetare med flere, som ju vålla skatteindrifvarne ett oändligt besvär. Och därtill kommer ju också, att skatteindrifvarne skulle befrias från en stor del af obehaget att besöka de fattigaste hemmen; skatteindrifvarne äro ju människor de också, så att det är väl icke alltid så gärna, som de göra utmätning o. d.

Däremot förmodar jag, att det från det hållet kommer att bli mothåll i afseende på krafvet om ovillkorlig utmätningsfrihet för bohag o. d. intill ett visst belopp. En sådan bestämmelse kan nämligen

icke väntas minska skatteindrivarnes besvär, utan möjligtvis tvärtom något öka besväret, därigenom att de nu ha den pressen på de skattskyldiga, att om dessa icke betala, så mista de allt, som de ha hemma, och den pressen gör naturligtvis, att en hel del betala, som eljest icke skulle ha betalat. Men genom den här föreslagna bestämmelsen skulle den pressen upphöra, och därigenom skulle besväret ökas för skatteindrivarne genom att de fingo springa och försöka hålla efter de skattdragande på det sättet, att de passade på när dessa skulle få sina lönelikvider.

Båda fordringarne böra vidhållas.

Emellertid har jag vid den befattning jag haft med förarbetena härvidlag, för min del icke funnit detta opportunitetsskäl för att hålla sig endast till det ena af de båda önskemålen, vara af synnerlig giltighet eller värde för en arbetareorganisation, som kommer och begär sin rätt; ty det är ju i alla fall så ytterst sällan, som ett arbetarekraf mötes med något afseende, så att dylika framställningar ha — kan man säga — ett agitatoriskt syfte. Och om man rätt uppskattar värdet af dylika agitationer, så håller man nog också gärna på, att krafven böra framföras utan allt för mycket afprutningar.

Båda dessa kraf äro ju fullt rättvisa, och dessutom är ju den ifrågasatta utmättningsfriheten behöflig och rättvis äfven för dem, som ha högre inkomst än 1,000 kr. Det är väl icke för mycket, om man för en hvar uppställer den fordran, att hans hem skall under alla förhållanden skyddas, så länge det icke är värdt mer än 75 kronor.

Vidare behöfves utmättningsfriheten särskildt för de fattiga, på grund af trångboddheten och inneboendesystemet, som ju gör att olika ägares tillhörigheter äro ställda bredvid och blandade om hvarandra, hvilket, som bekant, vållar oändligt trassel vid utmätningar, i det skatteindrivaren kommer därhän att han tar den enes saker för den andres huru som helst.

Ökad skattefrihet.

För att då först säga några ord om den ökade skattefriheten, så vill jag till en början nämna att man nu, som bekant, är bevillningsfri, ifall ens inkomster understiga 500 kr. Uppgå de till 500 kr. eller mera, så får man ändå tillgodoräkna sig vissa afdrag af inkomsten, som icke beskattas, så länge nämligen som ens inkomst icke når till 1,800 kr., ty fr. o. m. det beloppet beskattas hela inkomsten.

Vidare har nu hvarje skattskyldig — han må vara aldrig så litet skattskyldig — blott det skrifs ut debetsedel på honom, att betala några personliga afgifter, mantalspengar, sjukvårdsafgift och afgift till prästerskapet, som går till 70, 80, 90 öre eller så pr person, och icke hvarken för den skattdragande eller för det allmänna utgöra något afsevärdt belopp. Dessa afgifter äro dock afsevärda på det viset att de vålla skatteindrivarne oändligt besvär och dessutom förorsaka, att de som eljest skulle vara alldeles fria från debetsedlar och indrifning med ty åtföljande obehag, ändå ha på sig dessa mantalspengar m. m., som egentligen icke betyda någonting ur inkomstsynpunkt för det allmänna.

Det bör ju också nämnas, att man nog i fråga om den gräns, som borde sättas, sannolikt kommer

att äfven i gynnsamt fall få höra, att man icke borde ha begärt bevillningsfrihet längre upp än till t. ex. 800 kronors inkomst. Ty, säger man, i Berlin t. ex. finnes visserligen bevillningsfrihet, men den går icke längre upp än för kommunalskatten till 660 mark, d. v. s. ungefär 600 kronor, och för statsutskylder till 900 mark, d. v. s. till omkring 810 kronor. Många kloka karlar komma nog därför att anse, att man här borde begränsa sina anspråk till t. ex. 800 kronor såsom i alla fall mycket tilltaget. Men jag har emellertid för min del följt Herr Palms exempel och satt upp siffran till 1,000 kronor, eller, rättare, jag har föreslagit att inkomst, som *understiger* 1,000 kronor, skulle vara fri från bevillning och icke endast det, utan äfven fri från dessa små personliga afgifter, mantalspenningar, sjukvårdsavgifter och afgifter till prästerskapet, så att den, hvars inkomst icke uppgår till 1,000 kronor, skulle vara alldeles fri från debetsedel och icke behöfva ha några bekymmer för skatteindrivare.

Den föreslagna bestämmelsen har då följande lydelse: »Bevillning äger *icke* rum för inkomst (se vidare föreslagna nya § 11 mom. 1 i Bevillningsförordningen) — — understiga 1,000 kronor».

Nu är det så, att bevillning för inkomst af kapital och arbete sättes lika, att dessa båda inkomst-källor således äro likställda. I den nu föreslagna bestämmelsen skulle det däremot göras skillnad på dessa båda inkomst-källor, så att inkomst af arbete skulle gynnas genom större bevillningsfrihet än inkomst af kapital. Rättvisan af en sådan bestämmelse lär väl lätt inses. Ifall man t. ex. tänker sig 500 kronor såsom räntan af ett kapital på 10,000 kronor — den

som har ett sådant kapital är, äfven om han icke har någon annan inkomst än dessa 500 kronors kapitalränta, dock i regel ofantligt mycket bättre ställd än den, som icke har något kapital, utan blott en inkomst af arbete, uppgående till 500 kronor. Dessa personer kunna alldeles icke med hvarandra jämföras, och det är verkligen en skandal, att de äro jämnställda med hvarandra i nu gällande bevillningsförordning.

Statistik?

Det skulle ju höra till utredningen af frågan om utvidgad bevillningsfrihet att säga ut, hvad en dylik författningsändring skulle komma att betyda för statens och kommunernas inkomster. Men det lär tyvärr vara så — jag vågar visserligen icke uppgifva det med full bestämdhet, men jag har åtminstone hört det från uppördstjänstemannahåll — att någon svensk statistik icke finnes, som är användbar i detta fall. Och jag har för tillfället icke något annat i den vägen att ens kunna antydningvis nämna än att enligt en tabell från Berlin hela kommunalskatten därstädes, oberäknadt skatten från aktiebolag, gick till omkring 135,000,000 mark år 1899, och att af dessa 135 millioner kommer från de inkomsttagare, som skatta för 660—900 marks årlig inkomst, omkring 800,000 mark, och deras antal är omkring 200,000. Från de inkomsttagare, som förtjäna 900—1,050 mark, kommer ett skattebelopp, som också uppgår till omkring 800,000 mark, och äfven dessa inkomsttagares antal är omkring 200,000. Sammanlagt skulle alltså af dessa båda grupper med en inkomst mellan 660 och 1,050 mark ha betalats en kommunalskatt af omkring 1,600,000 kronor, och dessa inkomsttagares antal är

omkring 400,000. Det är således en mycket ringa del af hela kommunalskatten, 135 millioner mark, som kommer från dessa grupper, och mycken liten skada skulle göras staden Berlin, om dessa grupper helt och hållet befriades från kommunalskatten. Till detta exempel hör emellertid, att i Berlin kommunalskatten är progressiv och det t. o. m. ganska starkt.

Det bevillningsfria afdraget.

Vidare står det i förslaget om ökad bevillningsfrihet för inkomst af arbete: »Uppgå dessa inkomster (de sammanräknade årsinkomsterna) icke till 1,200 kr.» etc. se förslaget. Detta förefaller, synes det mig, som ungefär lämpliga följsatser af förslagets hufvudpunkt. (Erinran om de nuvarande bevillningsfria afdragen).

Själftva indrifningen.

Detta nu hvad angår bevillningsfriheten. Hvad sedan indrifningen beträffar, så är det ju att märka först frågan om det finnes efter rättvisans fordringar tillräckliga bestämmelser till skydd för de minst bemedlade; och vidare har man ju att hit räkna frågan huruvida dessa bestämmelser, ifall de finnas, handhafvas på riktigt sätt; och om de icke handhafvas på riktigt sätt, huruvida man då kan få rättelse i det oriktiga förfarandet.

Utmättningsfriheten nu.

De bestämmelser i utsökningslagen, som ha ett särskildt intresse för arbetarne och öfver hufvud för de mindre bemedlade, äro §§ 64, 65, 67, 68, 69 och 70, som handla: först och främst om att när en gäl-

denär anvisar viss egendom till utmätning, skall den företrädesvis tagas i mät; vidare att från utmätning skall undantagas nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn; och därjämte att *om utväg till nödtorftigt uppehälle saknas* skall af det förråd, som i huset finnes, undantagas hvad till underhåll för en månad tarfvas, så ock nödiga arbetsredskap eller andra lösören, dock ej i värde öfver 75 kronor. Vidare tala dessa paragrafer om att gäldenärs inestående aflöning eller pension icke får utmätas förrän den är förfallen till betalning, och slutligen om att hvad i gäldenärs bo befines höra annan till icke får utmätas. Och så är det bestämmelserna om hvad den, som påstår sig vara ägare till löseegendom, som har blifvit utmätt för annans skuld, har att göra för att skaffa sig rätt.

Ökad utmätningsfrihet.

Herr Palm har i sitt inledningsföredrag upptagit det belopp, intill hvilket bohag alltid borde vara skyddadt, till 150 kr. Nu invänder emellertid en utmätningsstjänsteman, att ett belopp af 75 kronor är fullt tillräckligt för att motsvara det syfte, som här är i fråga, därför att utmätningsmännen taga upp värdena mycket lågt, så att beloppet 75 kronor bör räcka till. Det är också min uppfattning att 75 kronor möjligen skulle kunna räcka till. Man får ju kanske beräkna att värdena i genomsnitt icke vid värdering kunna tagas högre än till $\frac{1}{4}$ af nyanskaffningskostnaden, och det vore rätt vackert så, om man kunde komma därhän, att *det* skyddades vid utmätning, som vid nyanskaffning kostat 300, kanske 400 kronor.

Skillnaden mellan den nya bestämmelsen, som jag skisserat här, och den förutvarande skulle då vara, att det enligt det nya förslaget ovillkorligen skulle finnas utmättningsfrihet för dessa bohagsting och redskap upp till 75 kronor, och att de skulle få behållas efter gäldenärens eget val. Den ändrade bestämmelsen skulle då komma att lyda så: »Från utmätning skola undantagas nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn» — detta är fullkomligt lika med den gamla lydelsen. Men sedan kommer skillnaden: »äfvensom (se nya § 65) — — — — högst en månad, tarfvas.

Här säges det: »saknas nödortfigt uppehälle». Förut stod det: »saknas *utväg* till nödortfigt uppehälle», en bestämmelse, som skulle kunna anses ge en utmättningsman åtminstone formell rätt att ifall han kan antaga att en arbetare, som har arbete, skall kunna få ut förskott, tro honom ha utväg till nödortfigt uppehälle och därför icke lämna honom någonting alls kvar, hvarken af utfallen aflöning eller bohag.

Nu påstås det från uppbördshåll i Stockholm, att man här gör så, att när det är fråga om 14 dagars aflöning så lämnar utmättningsmannen kvar 14 kronor, och det tror jag också är fallet. Men det är icke sagt, att utmättningsmännen göra så på alla orter, och framförallt har man med lagrummets nuvarande lydelse icke någon trygghet för att verkligen kunna *fordra*, att det skall förfaras på det sättet. Det ifrågasvarande stycket borde alltså få den angifna lydelsen; och jag fäster nu vidare uppmärksamheten vid de nästa orden i stycket: »undantagas hvad till underhåll för skälig tid, högst en månad, tarfvas».

Man kan icke sätta en bestämd tid för alla fall, ty om tiden bestämdes t. ex. till en månad, så skulle skatteindrivvarne i allmänhet aldrig kunna taga något af den som hade veckoaflöning eller fjorton dagars aflöning.

Rättslösheten nu.

Det finnes, som nyss sagts, redan nu en hel del bestämmelser, som äro afsedda dels att skydda gälde- nären från en sådan rafistulation att han efter utmät- gingsmännens besök skulle få svälta ihjäl, dels att skydda tredje man i hans rätt till saker och ting, som finnas i gälldenärens bo. Och genom den föreslagna ändrade bestämmelsen om ovillkorlig utmätningsfrihet för viss egendom skulle dessa bestämmelser väsentligen förbättras. Men hvad hjälpa de i alla fall, om de icke respekteras af skatteindrivvarne, eller ifall skatte- indrivvarne icke förstå sig på att tillämpa dem och det sedan icke går att få rättelse därför att det blir för dyrt att skaffa sig den rättelse man borde hafva.

I detta afseende är förhållandet det att man vid en utmätning har rätt att göra invändningar. Som exempel kunna vi ju taga ett fall, som Herr Palm ibland talat om, att en byrå utmättes hos *en* person, men tillhörde *en annan*.

Den hade kostat 28 kronor eller så omkring, och det var den nog värd i ägarens hand, men den upp- togs endast till 10 kronor. Det gjordes invändning vid utmätningen att byrån tillhörde en annan, men tillräckliga papper funnos icke till hands och invänd- ningen hjälpte icke — och hade än tillräckliga papper funnits, så hade det sannolikt icke hjälpt ändå, ty uppboordsbetjänarna bry sig icke om dem. För att

vinna rättelse har då ägaren icke att gå till stadsfogden — ty utmätningen var redan gjord, och stadsfogden kan icke upphäfva sin egen förrättning — utan han skall lösa protokoll hos stadsfogden, och sedan skall han klaga hos Öfverståthållareämbetet, eller i flertalet andra städer än Stockholm hos magistraten, och på landet hos länsstyrelsen, som ofta finnes långt ifrån den plats, där klaganden bor — eller ock skall han stämman till domstol. Och så är väl att märka det, att utmätningssmannen, noga taget, icke ens har rätt att inställa exekutiva åtgärdernas fortsättande, d. v. s. försäljningen; noga taget har han icke ens rätt att i följd af denna klagan uppskjuta försäljningen annat än på order af öfverexekutor, d. v. s. här i Stockholm Öfverståthållareämbetet. Därför blir det naturligtvis i praktiken så, att man med sin klagan icke går direkt till domstol, utan man går till Öfverståthållareämbetet, och det kunde nog till och med sättas i fråga, om det finns någon laglig rättighet att gå direkt till domstol med klagan öfver utmätning i andra fall än då det är fråga om att kräfva ansvar å utmätningssmannen för tjänstefel.

Klaganden måste således vända sig till en advokat, som hjälper honom klaga hos Öfverståthållareämbetet, och om man då kommer med bra papper så säger Öfverståthållareämbetet ändå icke att utmätningen skall upphävas, utan det säger, att målet såsom tvistigt hänvisas till domstol. Den klagande får då åter anlita advokaten för att stämman till rådhusrätten. Om man nu gör en mycket låg beräkning af kostnaderna, så skulle dock dessa kostnader för resolutioner, stämning och protokollslösen, delgifningar och arfvode, gå hos Öfverståthållareämbetet till 25 kr.

och vid rådhusrätten till 40 å 50 kr. Det lönar sig således mycket sällan att klaga, och man kan därför vanligen ingenting annat säga till dem, som komma och vilja klaga öfver uppenbart olagliga utmätningar som röra små värden, än: »Här finns ingen hjälp alls; det lönar sig icke att klaga, det blir för dyrt. Man skulle då hjälpa Eder gratis, men det lönar sig knappast ändå, ty de kontanta utläggerna bli för stora. Och för öfrigt, om Ni skaffar Er rättelse nu, så har Ni ingen nytta af det en följande gång, ty indrifvarne bry sig icke om utslagen utan göra likadant då nästa debetsedel kommer. Man kunde tycka att om det blefve så, att de mindre bemedlade finga beskedliga advokater att hjälpa sig mot liten eller ingen betalning, så blefve det bra. Men i så fall komme ju bristerna i uppboordslagstiftningen att medföra en slags extra beskattning på advokaterna. Och denna utsigt tager sig naturligtvis, särskildt för en advokat, i hög grad upprörande ut.

Slutligen är att märka att då ägaren vinner sin talan vare sig hos Öfverståthållareämbetet eller hos Rådhusrätten, så blir han enligt fast praxis aldrig tillerkänd godtgörelse för sina rättegångskostnader, hvarken i Stockholm eller på andra håll; det fins ingen möjlighet att få igen sina utlägg därvidlag.

Tjänstemannaansvar — på papperet.

Så hör vidare hit, att det verkligen i vår rättegångsordning fins en bestämmelse, som är och ännu mera kan bli mycket värd på det här området, och det är den, att ehuruval tjänstemän annars äro skyddade för enskildt åtal (det fins i allmänhet ingen enskild åtalsrätt mot tjänstemän) så fins det likväl åtalsrätt

mot utmätningsmän. Dem får hvilken som helst privat sakägare stämma inför domstol och kräfva på skadestånd. Likaså får den enskilde vända sig till utmätningsmans förman, öfverexekutor. Men både på ena och andra hållet är det nu så, att skadeståndsplikten antagligen hvilar på kriminell grund, så att skadestånd icke kan erhållas under annan förutsättning än att utmätningsmannen förfarit så pass oriktigt, att han gjort sig skyldig till straff för tjänstefel. Och det är ytterligare att märka att det skulle vara ytterst svårt att få t. ex. tredje stadsfogden här i Stockholm, som har befattning med skatteindrifningen, fälld för tjänstefel. Huru många tjänstefel än begås här i Stockholm i den vägen genom hans underordnade uppbördsmän, för hvilkas görande och låtande inom tjänsten tredje stadsfogden helt och hållet ansvarar — huru många tjänstefel det än begås här i Stockholm af dessa personer, får man icke tänka sig att annat än i högst sällsynta undantagsfall skulle lyckas att få stadsfogden fälld och att af honom utfå skadestånd; detta därför att benägenheten att skydda tjänstemännen är så stor — det hör till samhällsskicket i alla länder — och framför allt finns denna benägenhet hos administrativa myndigheter, där det nästan aldrig går att få framgång åt ett yrkande i detta afseende mot en tjänsteman. Och äfven hos en domstol är det ytterst svårt att få framgång åt ett dylikt yrkande. Såsom exempel på hur tjänstemännen skyddas vill jag, fastän den egentligen rör ett annat område af skatteindrifningen, dock anföra en liten målande historia, som passerade år 1892 och där det dock ej är fråga om kriminellt ansvar: (se Kungl. Maj:ts utslag den 29 juni 1893 i Holm, Nytt jurid. Arkiv 1893, sid. 268).

Det tyckes väl att det borde hafva varit klart a-b-c-d som, utom af justitierådet Skarin, kunnat iakttagas äfven af öfriga justitieråd och af Svea hofrätt och Öfverståthållareämbetet, att om en skattskyldig, som ju har ovillkorlig skyldighet att till exekutionsbetjänten betala skatten då denne kommer och kräfver honom, ja skyldighet t. o. m. att lämna beloppet till exekutionsbetjänten, innan denne lämnat kvitto ifrån sig — det borde väl, säger jag, vara klart a-b-c-d, att denna betalning måste gälla, och att om exekutionsbetjänten i stället för författningsenligt kvitto, om hvars lydelse gäldenären naturligtvis icke har den ringaste aning, lämnar honom ett annat slags kvitto, detta icke skall förringa gäldenärens rätt att anses hafva betalt sin skuld; det är något, som icke alls kan bortresoneras. Detta visar alldeles tillräckligt huru tjänstemännen i sitt görande och låtande stå utom och öfver klar och tydlig lag, äfven enligt Högsta domstolens åsikt.

Oansvariga ansvaringar.

Emellertid kan man på det område, som här är i fråga, icke få någon bättring så länge det är så, att man icke ens kan *begära* att stadsfogden och andra utmätningmän skola *kunna* förfara riktigt vid utmätningarna. Detta är verkligen förhållandet i närvarande stund. Det är omöjligt att begära det därför att, som här t. ex., det är en enda person, nämligen tredje stadsfogden, som ansvarar för hela denna oerhördt omfattande indrifning här i Stockholm. Ingen människa tänker sig eller har någonsin kunnat tänka sig att tredje stadsfogden skulle själf personligen göra alla dessa utmätningar, för hvilka han skall ansvara.

Det är en alldeles omöjlig sak, utan därför har det med stöd af lagen funnits exekutionsbetjänter. Men dessa tillsattes icke af stadsfogden, utan af Öfverståthållareämbetet. Det oaktadt var det stadsfogden som ansvarade för dem. Nu finns det ju i stället uppbördsmän och extra uppbördsmän men själfva sakförhållandet är oförändradt. Dessa personer skola naturligtvis hafva något att lefva af, men det är icke stadsfogden som får bestämma deras lön, utan den anslås af kommunen och är alldeles för liten. På grund däraf blir det fullkomligt inkompetenta personer, som tillsättas, inkompetenta både i följd af brist på kunskaper och äfven inkompetenta på det sättet, att de icke stå på den nivå, som behöfs för att de skola kunna stå emot det gränslöst förråande inflytande, som denna skatteindrifning utöfvar. Emellertid, hurudana än dessa underordnade uppbördsmän må blifva med dessa aflöningsvillkor, så skall tredje stadsfogden likväl ansvara för dem. Då är det naturligtvis icke möjligt att rättvisligen mot tredje stadsfogden tillämpa lagbestämmelser om detta ansvar. Det är icke möjligt att rättvisligen döma honom till ansvar för alla de tjänstefel, som begås af dessa underordnade för hvilka han har att ansvara, och därför vore det icke heller rätt att begära af domstolarna att de skulle göra det.

Men å andra sidan finnes det ju ingen som helst väsentlig förbättring att vänta om icke detta ansvar blir aktuelt, så att allmänheten får en verklig press på utmätningsmännen. Ty i verklighetens värld är det så, att så länge allmänheten icke har denna press, komma utmätningsmännen att mycket litet bekymra sig om allmänhetens rätt — och särskildt de mindre bemedlades rätt — härutinnan. De komma, äfven

de *samvetsgranna* utmättningsmännen, att framför allt tillse, att de kunna godkännas af sina förmän, genom att drifva in skatten och redovisa.

Återgående utmätningar.

Det finnes, såvidt jag förstår, icke någon möjlighet att tänka sig en verklig förbättring härvidlag, utan att saken skulle omläggas så, att utmättningsmannen verkligen får tillfälle att noga öfvertänka och pröfva hvad han ansvarar för. Man må besinna att dessa utmätningar, för att hinnas med, måste ske hastigt; och då de äro avslutade kan stadsfogden på sitt tjänsterum icke göra annat däråt än att skrifva protokoll öfver förrättningen.

Men en utväg vore ju att utmättningsmännen finge befogenhet att återkalla sina egna utmätningar — detta med hänsyn till omöjligheten att ute på förrättningsställen göra dessa utmätningar så riktigt och noggrant, som det borde ske. Därför borde det finnas tillfälle för dem, då de komma på sitt tjänsterum, att noggrannare pröfva saken och att låta hela åtgärden förfalla, om de finna skäl därtill. Och ju flera fall som förekomme då de låte sina åtgärder återgå, desto färre skulle de fall bli, då enskilda parter behöfde hafva orimliga kostnader och besvär för att få sin rätt, desto färre skulle de fall blifva, då enskilde skulle mista sin rätt, därför att de icke hade råd att bevaka den. I detta syfte har jag förslagsvis satt upp en skisserad bestämmelse, som lyder så:

»Utmättningsman må såsom (se nya § 86^{1/2}) —» —»
häröfvan åsyftas.»

Det är ju icke nog med att se till, att utmättningsmannen får rätt att pröfva och återkalla en af honom

vidtagen åtgärd, utan man måste också tänka på att äfven detta skulle bli för mycket att göra för honom, och därför ordna så att han får hjälp därtill.

Efter behag till domstol.

Till dessa ändrade stadganden skulle ansluta sig något ändrade bestämmelser om klagan i utsökningsmål, hvarvid tydligt skulle framhållas att man alltid skulle hafva valfrihet mellan att gå till domstol eller till öfverexekutor.

Resultatet.

Resultatet af de förslag, hvilka jag sökt redogöra för och motivera, skulle således bli att det skulle inträda bevillningsfrihet för inkomst intill ett belopp af 1,000 kronor, hvarjämte en hvar, som vore fri från bevillning, också skulle vara befriad från alla personliga utskylder. Vidare skulle det inträda ovillkorlig utmättningsfrihet för «den fattiges hem». Detta är ju icke här någon svassande fras, då man därmed afser ett hem för 75 kronors värde, och det är ju egentligen bedröfligt, att någon argumentation skall behövas för en sådan utmättningsfrihet. Därmed borde också följa ett par små ändringar i konkurslagen, hvilka svarade mot denna utmättningsfrihet, så att icke upp-bördsmyndigheterna skulle hafva något direkt intresse af att sätta skattskyldige i konkurs för att på sådant sätt komma åt af deras bohag hvad de icke kunde komma åt vid utmätning. Och i öfrigt skulle det följa sådana författningsändringar, att man verkligen kunde begära af utmättningsmännen, att de skola förfara rätt vid utmätningarna, hvarjämte utmättningsmännen borde underkastas en verklig skadestands- och

kostnadsersättningsplikt, i stället för att sådan nu finnes endast på papperet. Slutligen bör man begära något, som icke finnes berördt i det förslag, hvarför jag nu redogjort, nämligen att det beredes tillfälle för de skattdragande att göra afbetalningar, att betala skatten pr post och att betala skatten genom insättning i vissa af myndigheterna godtagna bankinrättningar, äfvensom att få betala förskottsvis.

Vi måste göra politik.

Till slut ber jag att få tillägga en reflektion: Det är bra, som jag tror, att arbetarepartiet eller arbetarepartiets organisationer börja på att formulera den enklaste rättvisans fordringar på olika områden och sedan ställa dessa kraf på vår regering och riksdag — detta alldeles oafsedt huru många socialister det finnes eller icke finnes på ena eller andra stället. Hvarje dylikt kraf, som säges så att det höres, bidrager till att efter förtjänst utpeka dem som säga nej, eller som i riksdagen, såsom det heter, »låta sin röst antaga tystnadens form».

Allra sist ber jag att få föredraga ett resolutionsförslag. Jag nämner, att det är uppsatt efter påstötning af en ledamot i kommunstyrelsen, som ansåg, att jag kanske skulle vara närmast till att stilisera detta resolutionsförslag så, att mötet, ifall det antog det förslaget, likväl icke skulle behöfva känna sig bundet till några detaljer uti de författningsbestämmelser, som ha blifvit af mig skissartadt uppsatta som ett slags förarbete. Och jag skulle då vilja föreslå följande:

Stockholms Arbetarekommun (se mötesbeslutet!)

Förslag till ändringar

i gällande utsökningslag och K. förordning
angående bevillning af fast egendom
samt af inkomst.

Upprättadt med anledning af beslut å allmänt möte i Folkets Hus
den 20 September 1903.

Utsökningslagen.

Ändrade eller nya bestämmelser:

§ 64. Uppgifver gäldenär viss egendom till utmätning, bör den företrädesvis i mät tagas, där sådant lämpligen samt utan förfång för borgenär kan ske, och annan ordning ej är föreskrifven.

§ 65. Från utmätning skola undantagas nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn, äfvensom, intill ett värde af 75 kr., bohagsting och arbetsredskap efter gäldenärens val. Saknas nödortfigt uppehälle; då skall af hvad eljest utmätas kunde, undantagas hvad till underhåll för skälig tid, högst en månad, tarfvas. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, hvarför pantsättningen skett.

§ 86 $\frac{1}{2}$. 1. Utmättningsman må såsom här nedan sägs i vissa fall äga att äfven utan borgenärs medgifvande återkalla redan vidtagen utmättningsåtgärd.

Menar någon att hans rätt blifvit kränkt genom utmättningsmans förfarande vid tillämpning af 64, 65, 67, 68, 69 §§ eller 1 mom. och 1 punkt i 2 mom. af 70 § i denna lag, må sådan sakägare, utöfver honom i öfrigt tillkommande rättsmedel, äga att sist före kl. 12 på åttonde dagen sedan utmätningen fullbordats eller blifvit i fall, hvarom i 75 § sägs, hos gäldenären verkställd, skriftligen begära hos utmättningsmannen att utmättningsåtgärden måtte återkallas, samt i sådant afseende andraga och styrka hvad nödigt aktas. Senast kl. 12 på sjunde dagen

(Nya best., forts. sid. 26.)

Utsökningslagen.

Nuvarande bestämmelser:

§ 64. Af lösören skall hvad gäldenären för sin näring behöfver eller minst kan umbära sist utmätas. Uppgifver gäldenär viss egendom till utmätning, bör den företrädesvis i mät tagas, där sådant lämpligen samt utan förfång för borgenär kan ske och annan ordning ej är föreskrifven.

§ 65. Från utmätning skola undantagas nödiga gång- och sängkläder för gäldenären, hans hustru och oförsörjda barn. Saknas utväg till nödortfigt uppehälle; då skall af det förråd, som i huset finnes, undantagas hvad till underhåll för en månad tarfvas, så ock nödiga arbetsredskap eller andra lösören, dock ej öfver ett värde af sjuttiofem kronor. Lös pant må ej undantagas från utmätning för den gäld, hvarför pantsättningen skett.

(De i föreslagna nya § 86 $\frac{1}{2}$ åberopade, nu gällande §§ 67, 68, 69 och del af § 70, hvilkas noggranna tillämpning, helst hvad angår § 69, ansetts hafva särskild betydelse för de minst bemedlade, lyda som följer):

§ 67. Gäldenärs innestående aflöning för allmän eller enskild tjänst eller innestående pension å rikets stat må icke utmätas, förr än gäldenären är berättigad att aflöningen eller pensionen lyfta.

Är i lag eller författning särskildt stadgadt, att viss egendom ej må utmätas, eller är af konungen för viss pensions- eller lifränteanstalt förordnadt, att därifrån utgående pension eller lifränta ej må tagas i mät; lände det till efterrättelse.

§ 68. Ej må i gäldenärs bo något utmätas, som finnes höra annan till, och ej heller utmätning ske till förfång af den rätt annan till gäldenärs gods äger.

(Nuv. best., forts. sid. 27.)

därefter skall utmätningsmannen i anledning af hvad sålunda anförts meddela beslut huruvida utmätningsåtgärden återkallas eller skall fortfarande bestå.

2. På pröfning af öfverexekutor efter ansökan eller af domstol efter stämning må därefter ankomma, huruvida utmätningsmannen må, ifall han orätt förfarit, svara till skadan äfven i sådant fall där han icke gjort sig till straffpåföljd förfallen.

3. Därest utmätningsman så medgifver må på vissa år eller för utmätningsmannens tjänstetid öfverexekutor, i andra fall konungen, hvar så nödigt anses förordna annan att i utmätningsmannens ställe förrätta den pröfning af utmätningsåtgärder, som i denna paragraf sägs. Å den, som i utmätningsmans ställe förrättat sådan pröfning, hvile sedan, i mån honom i ärendet delgifna handlingar föranleda, den särskilda ansvarighet för skada som i punkt 2 härofvan åsyftas.

§ 166. Vill man klaga öfver utmätningsmans förfarande i mål, hvarom denna lag handlar, göre det skriftligen hos öfverexekutor.

Utän binder af hvad i detta kapitel föreskrifves må dock, i fråga om utmätning, en hvar, hvars rätt är af utmätningen beroende, efter stämning utföra honom tillkommande talan mot den som utmätningen förrättat eller därvid biträdt eller i utmätningsmans ställe verkställt sådan pröfning af utmätningsåtgärd, som i 86 $\frac{1}{2}$ § sägs.

(Nya best., forts. sid. 28.)

§ 69. Påstår annan sig vara ägare till lös egendom, som i gäldenärs bo finnes, men kan ej genast visa sin rätt, vare hans anspråk ej hinder för egendomens utmätande; bjuder han vid utmätningen sannolika skäl för anspråket; hänvise utmätningssmannen honom att sin talan efter stämning utföra; och må det utmätta godset ej säljas förr än tvisten om äganderätten blifvit af domstol pröfvad; stämme dock han, som godset från utmätning freda vill, borgenären och gäldenären till domstol i orten, där godset finnes, inom tre månader, eller hafve sin talan mot borgenär förlorat. Kommer någon efter utmätningen med anspråk, som nu är sagdt, vare det ej hinder för försäljningen, där ej öfverexekutor annorlunda förordnar. Varder den, som anspråket väckt, af öfverexekutor hänvisad att sin talan efter stämning utföra, åligge honom att inom tre månader därefter stämma vid äfventyr, som förut är nämndt. Vill borgenär själf stämma, stånde det honom fritt.

§ 70. Vill vid utmätning i makars bo endera undantaga viss egendom, förty att den enligt 11 kap. 7 § giftermålsbalken eller lagen om boskillnad ej bör gå i betalning för den gäld, som sökes, och är ej med afseende å egendomens och gäldens beskaffenhet uppenbart, att utmätning ej må ske, skall hvad i 69 § finnes stadgadt angående förfarandet i där afsedt fall lända till efterrättelse; dock att föreskriften om gäldenärens instämmande ej skall å andra maken lämpas. Hvad nu är sagdt äge ock tillämpning, då efter vunnen boskillnad make vill vid utmätning i andra makens bo freda egendom.

Om utmätning af lösören, som blifvit sålda, men lämnats kvar i säljarens vård, gälle hvad särskildt är stadgadt. — — —

§ 166. Vill man klaga öfver utmätningssmanns förfarande i mål, hvarom denna lag handlar, göre det skriftligen hos öfverexekutor.

§ 167. För klagan öfver utmätning äge gäldenär tid intill kl. 12 å femtonde dagen sedan utmätningen fullbordats eller blifvit i fall, hvarom i 75 § sägs, hos gäldenären verkställd. Är borgenär missnöjd med förrättningen, ingifve sin klagoskrift inom samma tid, efter det han erhöil del af protokollet öfver utmätningen.

Har sakägare i den ordning, som i 86 $\frac{1}{2}$ § stadgas, hos utmätningsmannen eller den i hans ställe äger pröfva utmätningen begärt att till utmätningen hörande åtgärd måtte återkallas, skall klagotiden för sakägaren ifall han är borgenär, så ock för gäldenären, utgöra 30 dagar och räknas från utmätningens fullbordan eller i fall, hvarom i 75 § sägs, från det utmätningen blifvit hos gäldenären verkställd. Borgenär, som själf icke begärt sådant återkallande som här ofvan sagts, åtnjute klagotid af femton dagar från det han erhöil del af vederbörandes beslut huruvida utmätningsåtgärden återkallas eller fortfarande skall bestå.

Om upphäfvande af eller ändring i sådant beslut må särskild talan ej föras.

Bevillningsförordningen.

Ändrade eller nya bestämmelser:

§ 11 mom. 1. Bevillning äger *icke* rum för inkomst af kapital, när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster, däri inbegripna äfven hustruns, understiga 500 kr.; eller för inkomst af arbete, när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster, däri inbegripna äfven hustruns, understiga 1,000 kr.

Uppgå dessa inkomster icke till 1,200 kr., äro 800 kr., uppgå de till 1,200 kr., men icke till 1,800 kr., äro 500 kr. af inkomsten af arbete fria från bevillning.

(Återstående del af mom. 1 samt paragrafens innehåll i öfrigt skulle kvarstå oförändrade.)

Författningsbestämmelser

angående

mantalspenningar, sjukhusafgifter och andra personliga utskylder.

Med ändring i dessa bestämmelser befrias från dylika afgifter en hvar, som enligt den ändrade bevillningsförordningen är fritagen från bevillning.

§ 167. För klagan öfver utmätning äge gäldenär tid intill kl. 12 å femtonde dagen sedan utmätningen fullbordats eller blifvit i fall, hvarom i 75 § säges, hos gäldenär verkställd. Är borgenär missnöjd med förrättningen, ingifve sin klagoskrift inom samma tid, efter det han erhöll del af protokollet öfver utmätningen.

Bevillningsförrordningen.

Nuvarande bestämmelser:

§ 11 mom. 1. Bevillning för inkomst af kapital eller arbete äger *icke* rum: när den skattskyldiges sammanräknade årsinkomster, däri inbegripna äfven hustruns, understiga 500 kr.

Uppgå dessa inkomster icke till 1,200 kr., äro 450 kr., uppgå de till 1,200 kr., men icke till 1,800 kr., äro 300 kr. af inkomsten af kapital och arbete fria från bevillning.

(För återstående del af mom. 1 samt paragrafens innehåll i öfrigt hänvisas till själfva författningen, tryckt på P. A. Norstedts & Söners förlag år 1901, pris kr. 1: 25.)

Utdrag ur protokollet fördt vid Stockholms Arbetarekommuns extra möte i Folkets Hus A-sal den 30 oktober 1903.

§ 2.

Skattebetalningsfrågan.

Jur. kand. herr S. Dahlbäck inledde frågan — — —
— — — Föreslog slutligen följande

resolution:

Stockholms Arbetarekommun, som obetingat understryker mötesresolutionen af 20 sept. 1903 och finner hufvudpunkterna i det i dag hållna inledningsföredraget anvisa de minimalfordringar, som för dagen böra uppställas såväl i de organiserade arbetarnes som i de minst bemedlades intresse öfver hufvud taget, beslutar att göra en energisk, såväl skriftlig som muntlig frams ällning i ämnet hos regeringen, på grundvalen af protokoll öfver dagens möte, samt att till yttermera stöd för denna framställning därförinnan anordna ett möte, öppet för medborgare af alla samhällsklasser i och för dess uttalande i frågan.

Herr Aug, Palm uttalade sig i hufvudsak instämmande med inledaren, men framlade ändringsförslag i fråga om det bevillningsfria afdraget som han önskade höjt till

följande belopp: 1,000 kr. bevillningsfritt till en inkomst af 1,500, 800 kr. bevillningsfria från 1,500 till 2,000 kr. inkomst, och 500 kr. bevillningsfria för 2,000 kr. inkomst. Samt värdet på det utmätningsfria bohagets höjande till 150 kr.

— — — föredrog *Herr Schröder* styrelsens förslag att tillsätta en kommitté på 5 personer att uppvakta regeringen.

Därefter beslöt mötet att antaga den af Herr Dahlbäck föreslagna *resolutionen* med instämmande af Herr Aug. Palms uttalade *ändringar*, hvarefter styrelsens förslag om *kommitté* beslöts och valdes i densamma hrr Aug. Palm, S. Dahlbäck, Forsell, Schröder och Persson.

Enligt uppfattning

Leon. Lindfors

sekr.

Stockholms Arbetarekommuns möte den 30 okt.
1903 i skattefrågan.

Diskussionsprotokoll

enligt kortfattadt referat (af H. Reutermark).

Herr Aug. Palm yrkade bifall till inledarens förslag men ansåg att det borde ändras så tillvida att ett hem som ej vore värdt mer än 150 kr. skulle vara fritt från utmätning. Detta med hänsyn dels till penningens sjunkande värde och dels till att förhållandet ej vore, som Herr Dahlbäck uppgifvit, att "masarna" endast beräknade fjärdedelen af möblers och husgeråds värde vid utmätning. Den omtalade byrån t. ex. var värd 24 kr. och värderades af utmätningsmännen till 10 kr. Om fjärdedelen beräknades skulle man vara utmätningsfri för bohag till ett belopp af 300 kr. och det vore ju storartadt. Men i ett fattigt hem där ej finns för 300 kr. sker ock utmätning. Herr Dahlbäck hade föreslagit att om inkomsten ej uppgick till 1,200 skulle man vara bevilningsfri för ett belopp af 800 kr. Detta ville Herr Palm ha ändrat (se Arbetarekommunens mötesprotokoll). I Norge finnes andra skattebestämmelser, och fastän statsskatten där dessutom är progressiv, är det så att:

En ungarl med 1,200 kr. ink. är bevillningsfri för 600 kr.	
En gift man med 1—3 barn och 1,200 kr. ink. „ „	840 „
„ „ „ „ 4—6 „ „ „ „ „ „	960 „
„ „ „ „ 7 e. flera „ „ „ „ „ „	1,160 „

De nuvarande förhållandena kräfva en ändring och en snar sådan. Vill föreslå att man håller ett massmöte för denna fråga och begär en plats inom stadens hank och stör för detsamma. Ett sådant möte skulle ge stöd åt saken och man kan möjligen räkna på att få pressen på sin sida. Saken måste ovillkorligen ådraga sig uppmärksamhet då den kommer till vederbörande, om det kan uppgifvas att 8—10-tusen man varit med å det afhållna mötet.

Herr G. L. Vallin, som ehuru 28 år, uppgaf sig ännu ej ha betalt skatt, tyckte det var synnerligen märkvärdigt att utmätningsmännen på verkstadskontoren uttaga arbetarnes aflöning, då de ej äga för 75 kr. värde hemma eller ha så mycket inestående.

Herr Dahlbäck påminde att för närvarande får endast under vissa förutsättningar 75 kr. hållas kvar. Skillnaden mellan den gamla och nya bestämmelsen skulle bli den, att man enligt den senare skulle ha en ovillkorlig rätt att behålla bohag till ett värde af 75 kr. Herr Dahlbäck uttryckte sin glädje öfver att Herr Palm yrkat på större förmåner än han själf tillåtit sig. Ett bra stöd för krafvet på ökad *bevillningsfrihet* har man i förordningen om den progressiva s. k. inkomsskatten som ju i öfrigt är att alldeles likställa med annan bevillning till staten och motsvarar den förutvarande s. k. tilläggsbevillningen. Men inkomstskatten är så inrättad att om inkomsten understiger 1,000 kronor, så är den skattefri. Vid inkomst fr. o. m. 1,000 till 2,000 äro 800 kr. skattefria, vid inkomst upp till 3,000 äro 600 skattefria och vid inkomst upp till

4,000 äro 400 kr. skattefria. Först vid 4,000 kr. inkomst beviljas intet afdrag.

Herr Alb. Forsell: För att vinna allmänheten behöfves ej ett massmöte å t. ex. Ladugårdsgärde, det mötet skulle utan tvifvel bli fåtaligt besökt, isynnerhet i händelse af olämpligt väder.

Herr J. P. Persson: Instämmande i Herr Palms förslag förklarade talaren som sin åsikt att arbetarna vid möten borde uppställa sina kraf och om de ej med godo uppfyllas helt enkelt underlåta att betala skatt. Man skall visa hvad man vill och det effektivt. Ansåg att massmöte bör hållas.

En talare förmenade att om gränsen sattes så lågt som till att man skulle få ha sitt hem orubbadt endast om det ej vore värdt mer än 150 kr. och man skulle vara bevillningsfri blott intill 1,000 kr. eller till svältgränsen, så vore det sannerligen ej underligt, att detta möte var fåtaligt besökt. Det är ej värdigt socialdemokratien att uppsätta så billiga villkor. Man må skrifva resolutioner hur mycket man vill, på dem vinner man intet. Nej, enda vägen för att vinna någonstädes vore allmän rösträtt och det är frågan för dagen.

En talare var af den mening att man först borde behandla frågan i de olika fackföreningarna och därefter ingå till Arbetarekommunens styrelse med protokollsutdrag af förhandlingarna och på detta sätt få intresset utbredt. Med anledning af det af Herr Dahlbäck framställda förslaget om återkallande af utmätningar inom 8 dagar undrade talaren om det ej möjligen kunde urarta till ett mutningssystem.

Ett par närvarande däribland *Herr G. L. Vallin* yttrade att det bästa vore att ej alls betala skatt. Då utmätningsmännen komma, "sluta vi arbetet. Hvad skola

de då ta'?" För den skull yrkades afslag på resolutionen. De åberopade förhållandena i Norge vore för en ungarl alls icke lockande.

Herr Aug. Palm: De skrika om att de ej betala skatt. Det är just ett stort fel att så ej är fallet. I stället borde de ogifta männen hjälpa familjefäderna med den tunga skattebördan. Orsaken till att detta möte var tämligen fåtaligt besökt ligger i det förhållandet att mötet ej vore tillfredsställande arrangeradt. Om man annonserat och talat om hvad som skulle förekomma hade mötet alldeles säkert blifvit talrikt besökt. Herr Palm ställde styrelsen ansvarig för att lokalen ej var full. Om det slås på larmtrumman kan man få ut folk. Om förslaget går igenom har man skyddat flera tusen fattiga hem och sedan är det tid att skrika om att man ej kommer någonstädes med resolutioner.

Offentligt, af Stockholms Arbetarekommun utlyst möte den 26 nov. 1903 i skattefrågan

enligt utdrag af Dagens Nyheters referat den 27 nov. 1903.

“Våra betungade skatter och deras brutala indrifning“ var den fylliga, expressiva beteckning som Stockholms Arbetarekommun gifvit torsdagens offentliga opinionsmöte i Folkets Hus. Ämnet, förberedt som det var af två redan hållna möten, hade lockat en publik som till sista plats fyllde A-salen. Hufvudkontingenten utgjordes mer afgjort än vanligt af arbetare, men äfven en och annan intresserad från andra lager och helt säkert också af olika uppfattning i den behandlade frågan hade infunnit sig, dock utan att på något sätt söka göra sig eller sina meningar gällande.

Sedan till ordförande utsetts hr Persson — — — uppläts estraden för mästern Palm, hvilken såsom frågans förste inledare hade att yttra sig.

Herr Palm fastslog till en början skatternas odräglighet, de direktas och indirektas, för småfolket här hemma i Sverige och särskildt i Stockholm. — — — — Och är det hårdt i Stockholm, så äro förhållandena i landsorten äfven ofta svåra nog.

Senare afdelningen af inledningsföredraget behandlade indrifningsfrågan, hvarvid hr Palm till en början upplyste om att skatteutmätningarnas antal inom hufvudstaden under

senaste året tillväxte från något öfver 2,000 pr år till 12,811, d. v. s. med öfver 10,000. Härefter följde en indignerad skildring öfver indrifningsväsendets brutala bedrivande, hvilket betecknades som ett verkligt rofsystem, som t. o. m. lämnar lagarna utan hänsyn. "Griphumrarna" plundra, stödjande sig på sin instruktion, bohaget, äfven där dess värde icke går öfver 75 kr., de bortföra egendom som ej egentligen tillhör den hemsökte och de lägga i förväg beslag på arbetarens månads- eller veckolön. — — — — — Riksvapnet, menade talaren, upptar ett lejon, det borde snarare vara en björn, ty staten är vår värsta och obarmhärtigaste björn. — — — — —

Mäster Palms slutyrkanden slöto sig till beslutet vid de föregående mötena af den 20 september och den 30 oktober. — — — — —

Men skola vi göra en demonstration, slutade talaren med en drastisk vändning, som åter eröfrade skrattare och handklapparne, så böra vi anordna den innan ännu staten plundrat oss inpå bara kroppen, ty i detta skick kunna vi ej uppträda i vårt kalla klimat.

Andra inledaren, *jur. kand. Dahlbäck*, upptog ett förslag från föregående möte — — — — — vidare att man skulle ha rätt att göra afbetalningar till skattekräfvare — kontrollsvårigheterna skulle väl ej vara omöjliga att öfvervinna. Dessutom kompletterades hr Palms förslag med äfvenledes förut framförda yrkanden att skatt när som helst äfven i flera repriser eller förskott samt pr post skulle få inbetalas. Hr Dahlbäck instämde slutligen med hr Palm i önskvärheten af en demonstration. Regering och riksdag ha så stora papperskorgar och där hamnar annars så lätt en skrifvelse från arbetarehåll.

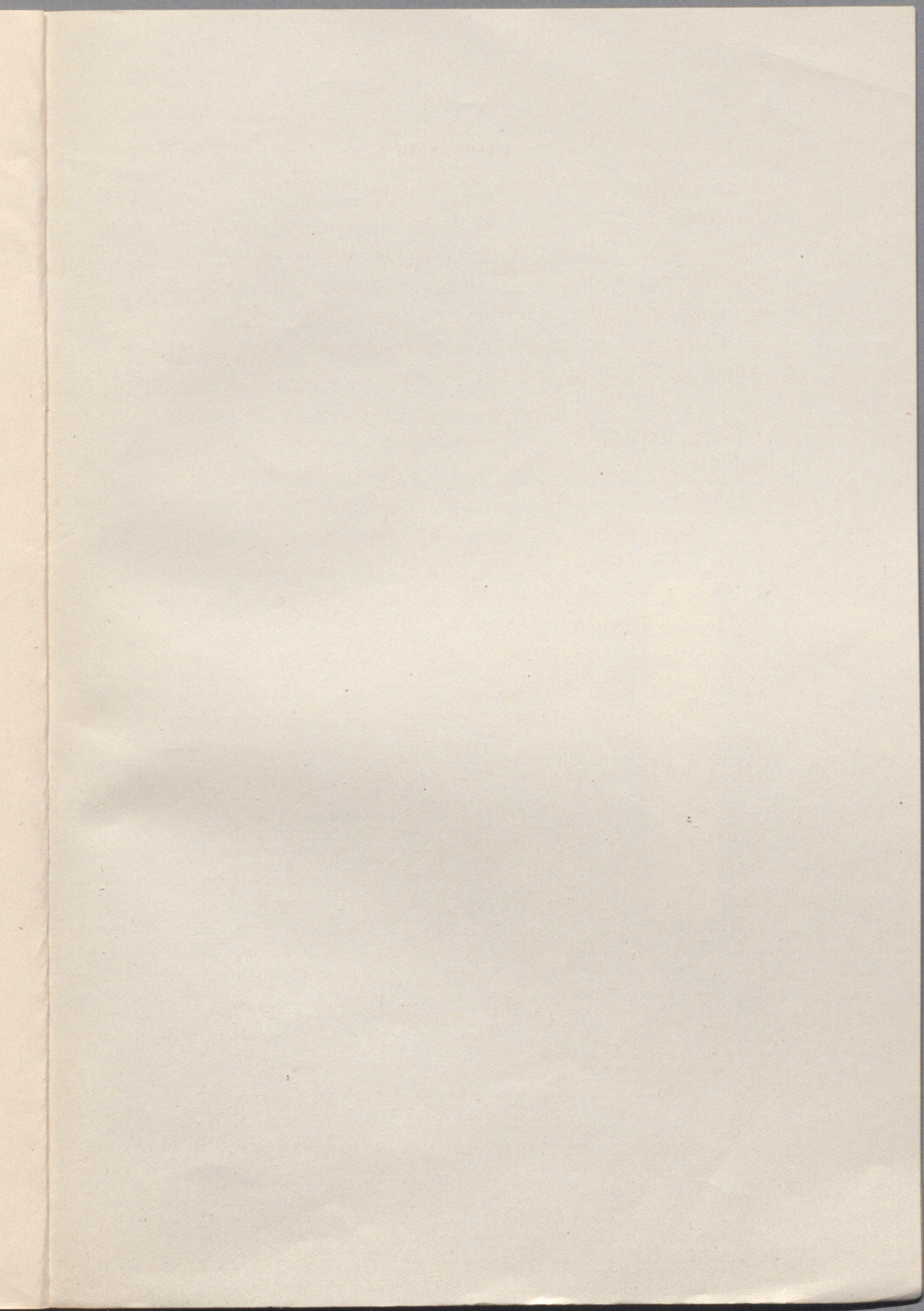
Diskussion

egde därefter rum. Dess första man — — — — — förordade i stället skattestreck och gatuoperationer af kraftigare slag. Mäster Palm, numera de unges tuktomästare, uppträdde och gaf ett försiktigare program för reformens genomförande: först det nu föreslagna sättet; ledde detta ej till någon påföljd, skulle man söka få saken fram för riksdagen genom dess socialistiska ledamöter; men om äfven detta visade sig utan påföljd, då först ville den gamle Palmen vara med om skattestreck. — — — Denna mening delades äfven af hr Dahlbäck, hvilken ansåg att regeringen ej skulle tro det ligga något allvar i hotelsen, om man nu skulle komma och vid framlämnande af resolutionen bära skattestrecken i bakfickan. Rösträttsfrågans läge tvingar arbetarorganisationen tvärtom att arbeta för skatternas fullgörande.

För öfrigt resonerades det hit och dit om arbetarnes skyldighet att betala skatt; — — —

Slutligen bestämde mötet enhälligt att den *resolution* för hvilken här ofvan redogjorts och hvilken vid föregående möten framförts skulle ingifvas till regeringen. *Öfverbringarne* bli hrr Dahlbäck, Palm och Persson samt två medlemmar af kommunsstyrelsen. Äfven beslutet om en dessförinnan anordnad *massdemonstration* antogs med öfverväldigande majoritet.

Mathematics

The first part of the book is devoted to the study of the properties of the real numbers. It begins with a discussion of the natural numbers and the integers, and then proceeds to the rational numbers and the real numbers. The author shows how the real numbers are constructed from the rational numbers, and how they satisfy the axioms of a complete ordered field.

The second part of the book is devoted to the study of the properties of the complex numbers. It begins with a discussion of the complex numbers and the complex plane, and then proceeds to the study of the properties of the complex numbers. The author shows how the complex numbers are constructed from the real numbers, and how they satisfy the axioms of a complete ordered field.

The third part of the book is devoted to the study of the properties of the real and complex numbers. It begins with a discussion of the real and complex numbers, and then proceeds to the study of the properties of the real and complex numbers. The author shows how the real and complex numbers are constructed from the rational numbers, and how they satisfy the axioms of a complete ordered field.

The fourth part of the book is devoted to the study of the properties of the real and complex numbers. It begins with a discussion of the real and complex numbers, and then proceeds to the study of the properties of the real and complex numbers. The author shows how the real and complex numbers are constructed from the rational numbers, and how they satisfy the axioms of a complete ordered field.

The fifth part of the book is devoted to the study of the properties of the real and complex numbers. It begins with a discussion of the real and complex numbers, and then proceeds to the study of the properties of the real and complex numbers. The author shows how the real and complex numbers are constructed from the rational numbers, and how they satisfy the axioms of a complete ordered field.

